

ساعات شروع: ۷:۳۰	ادبیات و علوم انسانی	رشته:	تعداد صفحه: ۳	تاریخ (۲)	سوالات آزمون نهایی درس:								
مدت آزمون: ۹۰ دقیقه	نام و نام خانوادگی:	۱۴۰۳/۰۳/۲۶	تاریخ آزمون:	پایه یازدهم									
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایشارگر داخل و خارج کشور خرداد ۱۴۰۳													
نمره	سوالات (پاسخ نامه دارد)				ردیف								
۰.۲۵	<p>جمله‌های صحیح یا غلط را مشخص کنید. (هر مورد ۰.۲۵)</p> <p>الف- در تاریخ نگاری روایی، نویسندگان هیچ نقد و نظری دربارهٔ درستی و نادرستی خبر ارائه نمی‌دهند.</p> <p>ب- در زمان حکومت بنی‌امیه، مناطق مختلف ایران تحت فرمان و نظارت والی شام اداره می‌شد.</p> <p>ج- در زمان شاه عباس دوم صفوی، شهر قندهار توسط گورکانیان هند از ایران جدا شد.</p>				۱								
۰.۲۵	<p>کدام یک از منابع تاریخی سمت چپ با گزینه‌های سمت راست در ارتباط است. (هر مورد ۰.۲۵)</p> <p>در ستون سمت چپ یک مورد اضافه است.</p> <table border="1"> <tr> <td>الف- اخلاق کشورداری و مناسبات اخلاقی فرمانروا و مردم</td> <td>۱- تک نگاری</td> </tr> <tr> <td>ب- توصیف و ثبت تاریخ زندگی فرمانروا به صورت متمرکز</td> <td>۲- تاریخ محلی</td> </tr> <tr> <td>ج- نگارش تاریخ جهان از آفرینش عالم تا پایان دورهٔ ساسانیان</td> <td>۳- اندرزنامه</td> </tr> <tr> <td>د- ستون سمت چپ یک مورد اضافه است.</td> <td>۴- تاریخ عمومی</td> </tr> </table>				الف- اخلاق کشورداری و مناسبات اخلاقی فرمانروا و مردم	۱- تک نگاری	ب- توصیف و ثبت تاریخ زندگی فرمانروا به صورت متمرکز	۲- تاریخ محلی	ج- نگارش تاریخ جهان از آفرینش عالم تا پایان دورهٔ ساسانیان	۳- اندرزنامه	د- ستون سمت چپ یک مورد اضافه است.	۴- تاریخ عمومی	۲
الف- اخلاق کشورداری و مناسبات اخلاقی فرمانروا و مردم	۱- تک نگاری												
ب- توصیف و ثبت تاریخ زندگی فرمانروا به صورت متمرکز	۲- تاریخ محلی												
ج- نگارش تاریخ جهان از آفرینش عالم تا پایان دورهٔ ساسانیان	۳- اندرزنامه												
د- ستون سمت چپ یک مورد اضافه است.	۴- تاریخ عمومی												
۰.۵	<p>جاهای خالی را با کلمات زیر تکمیل کنید. (دو مورد اضافی است) (هر مورد ۰.۲۵)</p> <p>(حُنفاء - قزوین - اهل صَفَه - تبریز)</p> <p>الف- برخی از مهاجران بی‌بضاعت مکه پس از هجرت به مدینه، در جوار مسجد اقامت‌گزیدند و به مشهور شدند.</p> <p>ب- شاه عباس اول به دلایل سیاسی، نظامی و اقتصادی پایتخت صفویه را از شهر به اصفهان منتقل کرد.</p>				۳								
۰.۵	<p>گزینه‌های مناسب را انتخاب کنید. (هر مورد ۰.۲۵)</p> <p>الف- قرآن کدام رویداد را به عنوان فتح و پیروزی آشکار برای اسلام معرفی کرده است؟</p> <p>۱- غزوة بدر ۲- پیمان عقبهٔ دوم ۳- پیمان صلح حدیبیه ۴- فتح مکه</p> <p>ب- کدام دسته از اراضی دورهٔ صفویه در اختیار و تملک والیان ایالت‌ها بود؟</p> <p>۱- خاصه ۲- ممالک ۳- خصوصی ۴- وقفی</p>				۴								
۰.۵	<p>به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید. (هر مورد ۰.۲۵)</p> <p>الف- جنبش اجتماعی- فرهنگی ایرانیان که با تفاخرطلبی قومی امویان به مخالفت برخاست، به چه نامی معروف شد؟</p> <p>ب- تجارت ابریشم در زمان شاه عباس اول صفوی توسط چه کسانی انجام می‌شد؟</p>				۵								
۲	<p>تعریف اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی: (هر مورد ۱ نمره)</p> <p>الف- نهضت ترجمه:</p> <p>ب- سیرف</p>				۶								
۲	<p>مقایسهٔ پدیده‌های تاریخی: (هر مورد ۱ نمره)</p> <p>الف- شیوهٔ کسب قدرت دو سلسلهٔ طاهریان و علویان طبرستان را با هم مقایسه کنید.</p> <p>ب- دیدگاه اومانیت‌ها (انسان‌گرایان) و کلیسا در مورد انسان را با هم مقایسه کنید.</p>				۷								

ساعات شروع: ۷:۳۰	ادبیات و علوم انسانی	رشته:	تعداد صفحه: ۳	تاریخ (۲)	سوالات آزمون نهایی درس:
مدت آزمون: ۹۰ دقیقه	نام و نام خانوادگی:	۱۴۰۳/۰۳/۲۶	تاریخ آزمون:	پایه یازدهم	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایشارگر داخل و خارج کشور خرداد ۱۴۰۳					
ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)				
نمره					
۷	<p>اظهار نظر و قضاوت: (هر مورد ۱ نمره)</p> <p>الف- به نظر شما، چرا اسلام آوردن مغولان، یکی از رویدادهای مهم دوره ایلخانان بود؟ (ذکر دو مورد کافی است)</p> <p>ب- به نظر شما، چرا شاهان صفوی عده‌ای از علمای شیعه جیل عامل لبنان، عراق و بحرین را به ایران دعوت کردند؟</p>				
۷	<p>توصیف، فهرست و طبقه‌بندی اجزا یا ویژگی‌های پدیده‌های تاریخی: (هر مورد ۰.۵)</p> <p>الف- مهم‌ترین مخالفان امت و حکومت نوپای اسلامی در عصر پیامبر (ص) چه گروه‌هایی بودند؟ (ذکر دو مورد کافی است)</p> <p>ب- دو شاهکار معماری جهان اسلام در سرزمین اندلس را نام ببرید.</p> <p>ج- بافت مذهبی جامعه ایران در دوره حکومت‌های غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی شامل چه گروه‌هایی می‌شد؟ (دو مورد)</p> <p>د- مهم‌ترین نوآوری رضا عباسی، پایه‌گذار مکتب نگارگری اصفهان، چه بود؟</p>				
۱	<p>گاریست شواهد و مدارک تاریخی:</p> <p>متن‌های زیر را بخوانید و به پرسش‌های مربوط به آن پاسخ دهید. (هر مورد ۰.۵)</p> <p>- روزی ملکشاه سلجوقی، به خواجه نظام‌الملک پیغام داد که همانا با من در ملک (کشورداری) شریکی که ولایت و اقطاع به اولاد خود می‌دهی و هر تصرف که در ملک می‌خواهی بی‌مشورت من می‌کنی، خواهی تا یفرمایم که دوات وزارت از پیش و دستار از سرت بردارند؟ نظام‌الملک جواب داد که دوات من و تاج تو در هم بسته است و توأمانند، اما فرمان تو را باشد.</p> <p>- باید که به همه اطراف همیشه جاسوسان روند بر سیبل بازرگانان و سیاحان و داروفروشان و درویشان، و از هر چه می‌شنوند خبر می‌آورند تا هیچ گونه از احوال چیزی پوشیده نماند. (سیاست‌نامه خواجه نظام‌الملک)</p> <p>الف- چرا نظام الملک معتقد به استفاده از جاسوسان در امور مملکت بود؟</p> <p>ب- با توجه به متن اول، اختیارات وزیر سلجوقی تا چه اندازه بود؟</p>				
۰.۵	<p>تشریحی: (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)</p> <p>نتیجه حملات سلطان محمود غزنوی به هند چه بود؟</p>				
۰.۵	<p>مهم‌ترین ویژگی میدان نقش جهان اصفهان چه بود؟</p>				

ساعات شروع: ۷:۳۰	ادبیات و علوم انسانی	رشته:	تعداد صفحه: ۳	تاریخ (۲)	سوالات آزمون نهایی درس:
مدت آزمون: ۹۰ دقیقه	نام و نام خانوادگی:	۱۴۰۳/۰۳/۲۶	تاریخ آزمون:	پایه یازدهم	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایشارگر داخل و خارج کشور خرداد ۱۴۰۳					
ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)				
نمره					
۱	چرا قبیله قریش قدرت و نفوذ سیاسی قابل توجهی در میان قبایل دیگر داشت؟				
۱	به چه دلایلی مصریان از حاکمیت امپراتوری روم بر سرزمین خویش ناخشنود بودند؟ (ذکر دو مورد کافی است)				
۱	مهم‌ترین عوامل رونق اقتصادی و رشد شهرنشینی در زمان سامانیان و آل‌بویه چه بود؟ (ذکر دو مورد کافی است)				
۱	در قرن نهم هجری چه تغییر و تحول چشمگیری در فعالیت طریقت‌های صوفی به وجود آمد؟				
۱	نظام حقوقی و قضایی ایران در دوره تیموریان بر چه پایه‌هایی استوار بود؟				
۱	چرا بازرگانان و صنعت‌گران در سده‌های ۱۲ و ۱۳ م. از پیدایش پادشاهی‌های قدرتمند در اروپا پشتیبانی می‌کردند؟				
۱	نتایج نهضت پروتستان در اروپا را بنویسید. (ذکر دو مورد کافی است)				
۱	« پیروز و سربلند باشید »				

راهنمای تصحیح‌آزمون نهایی درس: تاریخ (۲)	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۷:۳۰	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
پایه: یازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۲	تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۰۳/۲۶	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب، آموزش از راه دور داخل و خارج از کشور خرداد ۱۴۰۳			

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	الف- صحیح ۰/۲۵ درس ۲ ص ۱۷ ب- غلط ۰/۲۵ درس ۸ ص ۸۴ ج- غلط ۰/۲۵ درس ۱۳ ص ۱۴۲ به جای والی شام، «والی عراق» صحیح است. شهر قندهار در زمان «شاه صفی» از ایران جدا شد.	۰/۷۵
۲	الف- ۳ (اندرزنامه) ۰/۲۵ درس ۱ ص ۱۰ ب- ۱ (تک نگاری) ۰/۲۵ درس ۱ ص ۶ ج- ۴ (تاریخ عمومی) ۰/۲۵ درس ۱ ص ۴	۰/۷۵
۳	الف- اهل صفه ۰/۲۵ درس ۴ ص ۳۴ ب- قزوین ۰/۲۵ درس ۱۳ ص ۱۴۰	۰/۵
۴	الف- ۳ (پیمان صلح حدیبیه) ۰/۲۵ درس ۴ ص ۳۸ ب- ۲ (ممالک) ۰/۲۵ درس ۱۳ ص ۱۴۴	۰/۵
۵	الف- شعوبیان ۰/۲۵ درس ۸ ص ۸۵ و ۸۶ ب- تجار ایرانی ارمنی ۰/۲۵ درس ۱۳ ص ۱۴۶	۰/۵
۶	الف - جنبش اقتباس و انتقال آثار علمی و فرهنگی تمدن های ایران، یونان، مصر و هند به عالم اسلامی ۰/۵ و ترجمه آن‌ها به زبان عربی در دوره عباسیان بود. ۰/۵ (انتقال آثار و ترجمه به زبان عربی مد نظر است) ب - در قرون وسطا کار بر روی زمین های اربابان (فئودال ها) ۰/۵ به عهده میلیون ها کشاورز وابسته به زمین بود که به آنها سرف می گفتند. ۰/۵	۲
۷	الف- بنیان‌گذاران سلسله طاهریان با فرمان خلیفه عباسی به حکومت رسیدند، ۰/۵ اما بنیان‌گذاران سلسله علویان طبرستان، بدون اجازه و تأیید خلیفه قدرت را به دست گرفتند. ۰/۵ ب- اومانیست‌ها (انسان‌گرایان) انسان را موجودی می شمردند که زندگی دنیوی او ارجمند و مهم است، ۰/۵ کلیسا مروج این عقیده بود که انسان فقط برای خدمت به خداوند خلق شده است و دنیاگرایی و میل به لذت جویی، او را از رسیدن به سعادت و خوشبختی در جهان آخرت باز می دارد. ۰/۵	۲
۸	الف- زیرا در نتیجه هم نوایی دین و دولت و برتری شریعت اسلامی بر یاسای چنگیزی، حکومت ایلخانی، ماهیت ایرانی-اسلامی یافت - و موجب شد که مردم نسبت به آن احساس بیگانگی کمتری بکنند. - همچنین نفوذ و قدرت ایرانیان در دربار ایلخانان و اداره حکومت، بیش از پیش، افزایش یافت - و زمینه برای بازسازی ایران و انجام اصلاحاتی در امور سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی فراهم آمد هر مورد ۰/۵، ذکر دو مورد کافی است. ب- از آنجا که در زمان تأسیس حکومت صفوی، تعداد عالمان و مراکز علمی شیعی در ایران کم بود، ۰/۵ شاهان صفوی به منظور ترویج معارف شیعه و رفع نیازهای مذهبی و حقوقی جامعه، ۰/۵ عده‌ای از علمای شیعه جبل عامل لبنان، عراق و بحرین را به ایران دعوت کردند.	۲
۹	الف- مشرکان، منافقان و یهودیان هر مورد ۰/۲۵، ذکر دو مورد کافی است. ب- مسجد جامع قرطبه ۰/۲۵ و کاخ الحمراء غرناطه ۰/۲۵ ج- اهل تسنن - شیعیان دوازده امامی (امامیه) - سادات علوی - پیروان مذهب اسماعیلیه هر مورد ۰/۲۵، ذکر دو مورد کافی است. د - زندگی روزمره عموم مردم و فعالیت اصناف و پیشه‌وران را به تصویر می کشید. ۰/۵	۲
	« ادامه راهنمای تصحیح در صفحه بعد »	

راهنمای تصحیح‌آزمون نهایی درس: تاریخ (۲)	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۷:۳۰	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
پایه: یازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۲	تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۰۳/۲۶	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب، آموزش از راه دور داخل و خارج از کشور خرداد ۱۴۰۳			

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

۱۰	الف- تا هیچ گونه از احوال چیزی پوشیده نماند. (اشاره به نظارت و تسلط بر کل مملکت) ۰/۵ ب- وزیر در منصب خود از اختیارات بالایی برخوردار بود، با این حال، وزیر در منصب خود هیچ امنیتی نداشت و آنچه سبب تداوم کار وی میشد، اراده و خواست سلطان بود. ۰/۵ (اشاره به مفهوم قدرت و اختیارات وزیر و تابع سلطان بودن او، نمره تعلق می گیرد.) درس ۱۰ ص ۱۰۶	۱	
۱۱	دین اسلام و زبان فارسی به شبه قاره هند راه یافت و گسترش پیدا کرد. ۰/۵	درس ۱۰ ص ۱۰۲	۰/۵
۱۲	شکوه و عظمت ۰/۲۵ و نیز کاربردهای متنوع ۰/۲۵	درس ۱۴ ص ۱۵۲	۰/۵
۱۳	به سبب در اختیار داشتن اداره کعبه ۰/۵ و برقراری رابطه تجاری با سرزمین‌های دور و نزدیک ۰/۵	درس ۳ ص ۲۲	۱
۱۴	از یک سو مالیات‌های سنگینی را به رومیان می‌پرداختند- و از سوی دیگر اجازه نداشتند که به مقام‌های عالی برسند. - علاوه بر آن، مسیحیان مصر اختلافات مذهبی شدیدی با رومیان داشتند. - گروه‌هایی از پیروان آیین یهود نیز که در اسکندریه و سایر نقاط مصر پراکنده بودند، به دلیل عدم حمایت امپراتور روم از آنان در برابر مسیحیان، از او ناخشنود بودند. هر مورد ۰/۵، ذکر دو مورد کافی است.	درس ۵ ص ۵۱	۱
۱۵	برقرار شدن آرامش و امنیت نسبی، - قرار گرفتن زمام کارها به دست امیران و وزیران با تدبیر و علاقه‌مند به عمران و آبادانی - و استقرار نظام دیوانی منظم و منسجم. هر مورد ۰/۵، ذکر دو مورد کافی است.	درس ۹ ص ۹۴	۱
۱۶	از یک سو صوفیان به تشیع گرایش بیشتری نشان دادند. ۰/۲۵ و از طرف دیگر به تدریج برخی از طریقت‌ها مانند طریقت صفوی وارد سیاست شدند. ۰/۲۵ و برای به دست گرفتن قدرت، با فرمانروایان و پادشاهان به رقابت برخاستند. ۰/۵	درس ۱۲ ص ۱۲۷	۱
۱۷	بر اساس سنت‌های مغولی و مجموعه قوانینی موسوم به تَزوکات که تیمور آن را به وجود آورد. ۰/۵ با این حال، قوانین شرعی و عرفی مبنای زندگی اجتماعی و داوری حقوقی ایرانیان بود. ۰/۵	درس ۱۱ ص ۱۲۲	۱
۱۸	زیرا حکومت مرکزی مقتدر از طریق برقراری نظم و امنیت، ۰/۲۵ وحدت اداری ۰/۲۵ و یکسان سازی قوانین، ۰/۲۵ شرایط مساعدی برای توسعه تجارت و صنعت فراهم می‌آورد. ۰/۲۵	درس ۱۵ ص ۱۶۸	۱
۱۹	وحدت کلیسای کاتولیک را از میان برد - باعث بروز سلسله جنگ‌های مذهبی میان پروتستان‌ها و کاتولیک‌ها شد که بخش‌های وسیعی از اروپا را فراگرفت. - این نهضت همچنین به تقویت پادشاهان و دولت‌های ملی - و رشد اندیشه ملی‌گرایانه در اروپا کمک فراوانی کرد. - تضعیف قدرت کلیسای کاتولیک و کاهش نقش آن در زندگی مردم و جوامع اروپایی بود. هر مورد ۰/۵، ذکر دو مورد کافی است.	درس ۱۶ ص ۱۸۶	۱

۲۰	جمع نمره	
<p>همکاران گرامی، خدا قوت، تمام موارد درخور اهمیت جهت نمره‌گذاری در راهنمای تصحیح نوشته شده است، خواهشمند است جهت رعایت عدالت آموزشی، اوراق دانش آموزان، صرفاً بر اساس راهنمای مذکور تصحیح و بازبینی شوند. با سپاس از مساعدت همکاران بزرگوار</p>		